

Tilstande. Det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) gjorde i Efteraaret her opmærksom paa den høje Toldbeskyttelse, og jeg tænker mig, at Regeringspartiet vil sige: Lad os afskaffe Toldbeskyttelsen, og lad saa alt være godt. Jeg tror simpelt hen, det kun vil blive en Skuffelse. Jeg mener ganske vist, at Fabrikkerne have Fordel af Toldbeskyttelsen, men jeg mener paa den anden Side, at selv om Toldbeskyttelsen nedfattes eller helt afskaffedes, vilde den Monopolstilling, Fabrikkerne have som Følge af den internationale Udvikling af Sukkertrusterne og Brysseler-Konventionen med dens regulerende Bestemmelser for Verdensprisen o. s. v., gøre, at endog dette Slag mod Sukkertrusterne ikke vilde føre til det Resultat, man ønskede. Saa er der nogle, der i denne Forbindelse sætte deres Lid til de nye Fabrikker og tro, at man kan genoplive den frie Konkurrence. Man peger paa Lawaetz Fabrik, men han har for længst bebudet, at han ikke vil konkurrere med De danske Sukkerfabrikker. Hans lille Fabrik gør heller ikke noget Indtryk paa Børsen, hvor man har en fin Næse i saa Henseende. Man tager der ikke Hensyn til Lawaetz, og det gør man vist klogt i. En Fabrik, anlagt for tysk Kapital, og til hvilken Tyskerne skulle levere Maskiner og Inventar, vil blive en kostbar Fabrik at stille op, Tyskerne pleje ikke at laane Penge til os uden at tage gode Renter.

Der er den Fordel ved Lawaetz Fabrik, at han har en Plet, hvor der med Udsigt til Held kan dyrkes Sukkerroer. Der er et smalt Bælte, der strækker sig fra Skelskør til Kalundborg, hvor det har vist sig, at de klimatiske Forhold ere saaledes, at man med Udsigt til Held kan dyrke Sukkerroer. Men jeg tror, som sagt, ikke, at den Fabrik vil komme til at spille nogen næneværdig Rolle. Jeg har spurgt en stor Sukkermænd her i Byen, hvad De danske Sukkerfabrikker vilde gøre, hvis Lawaetz vilde til at overtage en Del af Leveringen af Sukker her i Landet. Han sagde: Ja, vi have jo foreløbig Kunderne, og han maa altsaa til at nedsætte Priserne. Hvad vil De saa gøre? spurgte jeg. Saa gaa vi naturligvis endnu længere ned, sagde han, og saa maa han atter gaa længere ned, og det vil blive en kort Forestilling. De danske Sukkerfabrikker ville med deres vældige Reservecfond og deres store Magt knuse vedkommende i Løbet af ganske kort Tid, derom føler jeg mig overbevist. Den Skæbne, der er bleven

Sukkerfabrikken i Sakskebøbing til Del, saa længe den arbejdede selvstændigt, var saare trist. Først da den blev opslugt af De danske Sukkerfabrikker, gaar den udmærket.

Man vil maaske sige, at Fabrikken i Nykøbing er Bevis for, at Smaafabrikker kunne arbejde selvstændigt. Denne Fabrik giver et stort Udbytte, men den har ogsaa haft sine haarde Tider, og det er først efter, at den er bleven taget under Vingene af De danske Sukkerfabrikker, at den er kommen til at arbejde saa heldigt, som den gør. Dette forfærdelige Misfoster af en Andelsfabrik er i saa intimt Samarbejde med De danske Sukkerfabrikker, at den ikke maa give sine Roedyrkere 1 Øre mere, end De danske Sukkerfabrikker give deres, og den skal aflevere alt sit Raasukker til Raffinering i De danske Sukkerfabrikker, saa denne Fabrik er fuldstændig opslugt af den store Sukkertrust og vil neppe nogen Sinde gøre Forsøg paa at sætte sig op mod De danske Sukkerfabrikker. Hvad de andre Sukkerfabrikker angaar, som have været projekterede i Horsens, Aarhus, Køge o. s. v., synes jeg, at baade de Betingelser, hvorunder der skal skaffes Penge, og Betingelserne for Roedyrkningen i disse Egne ere saaledes, at det vil blive en meget stor Skuffelse for de danske Landmænd, hvis de indlade sig paa et saadant Eksperiment. Disse Fabrikker ville, for saa vidt de bestaaende Tilstande opretholdes, til sidst blive opslugte af den store Trust med dens mange Millioner og den store Indflydelse og med de Forbindelser, den har baade i Indlandet og i Udlandet.

I Aaret 1910 produceredes der 200 Mill. Pund Sukker her i Landet, der tjentes $6\frac{3}{4}$ Mill. Kr. af Fabrikkerne, og Staten tog godt og vel 3,110,000 Kr. i Afgift af indenlandsk Sukker og 2,174,000 Kr. i Told af udenlandsk Sukker. Det bliver i alt 11,989,000 Kr. Det er den Byrde, der blev lagt paa Sukkeret forrige Aar. Sætte vi Prisen til 20 Øre Pundet, bliver hele Værdien af Sukkerfabrikationen 40 Mill. Kr. Af disse 40 Mill. ere de 12 Mill. Byrde dels som Profit til Aktionærerne, dels som Skat og Afgift til Statskassen. Det bliver en Fordyrelse af 6 Øre pr. Pund; Grosse-reren og Mellemandleren tage andre 6 Øre. Det bliver 12 Øre, og den virkelige Produktionspris bliver saa 8 Øre, naar Folk maa betale 20 Øre Pundet. Naar man tager Hensyn til Sukkerets store Betydning for Befolkningen, unge og gamle, er det et urimeligt Forhold at opretholde. Det kan ikke forsvares at opretholde det, og jeg